

© Consiliul European/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului European (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 95

Martie 2007

Tysiāc c. Poloniei - 5410/03

Hotărârea din 20.3.2007 [Secția IV]

Articolul 8

Articolul 8-1

Respectul vieții private

Refuzul de a efectua un avort terapeutic, în ciuda riscului de deteriorare gravă a vederii mamei: *violare*

În fapt: reclamanta suferea de mai mulți ani de miopie severă atunci când, la începutul celei de-a treia sarcini, a decis să ceară sfatul medicului, deoarece era îngrijorată de impactul sarcinii asupra sănătății sale. Ea consultă trei oftalmologi și ajunse la concluzia că în urma tuturor schimbărilor patologice care avuseseră loc la nivel de retină, sarcina și nașterea implicau riscuri semnificative pentru vederea sa. Cu toate acestea, medicii au refuzat să-i elibereze un certificat pentru avort, în ciuda cererilor interesatei, pe motiv că există un risc, dar nu certitudinea, că retina se va desprinde. Reclamanta a consultat și un medic de familie care i-a emis un certificat care să ateste riscurile de sarcină din cauza problemelor sale cu retina și consecințele unei nașteri care venea după două operații cezariene. Pe parcursul a două luni de sarcină, miopia reclamantei se deteriorase deja la ambii ochi. A fost examinată de șeful secției de obstetrică și ginecologie dintr-un spital public, dr. RD, care a ajuns la concluzia că nu existau motive pentru un avort terapeutic. În consecință, reclamanta nu a putut obține un avort și a dat naștere unui al treilea copil, prin operație cezariană. După naștere, vederea ei s-a deteriorat considerabil, ca urmare a sângerării la nivelul retinei. De asemenea, a fost informată că, în urma schimbărilor intervenite la nivelul retinei, foarte avansate, nu exista nici o posibilitate de corectare prin intervenție chirurgicală. Un grup de medici a concluzionat că reclamanta suferea de un handicap semnificativ și că va avea nevoie de îngrijire permanentă și de asistență pentru treburile de zi cu zi. Reclamanta a depus o plângere penală împotriva dr. BR, dar procurorul a clasat fără urmare acțiunea, pe motiv că nu exista o legătură de cauzalitate între decizia medicului și deteriorarea retinei reclamantei pentru că oricum s-ar fi produs sângerarea. Nici o acțiune disciplinară nu a fost luată împotriva medicului, deoarece nu i s-au găsit greșeli. Reclamanta, care își crește singură cei trei copii, este acum recunoscută ca atinsă de o infirmitate semnificativă și se teme că-și va pierde, în cele din urmă,

complet, vederea.

În drept: Legile care reglementează avortul sunt de domeniul vieții private, deoarece atunci când o femeie este însărcinată viața ei privată devine strâns asociată cu dezvoltarea fătului. Nu este necesar să se examineze dacă refuzul de a permite reclamantei să avorteze a însemnat sau nu ingerință, deoarece, având în vedere circumstanțele cauzei, inclusiv natura plângerii, este mai bine să se ia în considerare cazul numai din punctul de vedere al obligației pozitive a statului de a recunoaște mamelor dreptul la respectarea integrității lor fizice. Dreptul intern permite avortul numai în cazul în care doi medici certifică faptul că sarcina reprezintă o amenințare pentru viața sau sănătatea mamei. Un medic care efectuează un avort cu încălcarea prevederilor legii este considerat vinovat de o infracțiune ce se pedepsește cu închisoare de până la trei ani. Potrivit Federației poloneze a femeilor și planificării familiale, aceasta tinde să descurajeze medicii de a autoriza un avort, în special în absența unor proceduri clare și transparente care să stabilească dacă sunt îndeplinite condițiile în care legea permite un avort terapeutic, într-un caz dat. La rândul său, Guvernul a recunoscut că existau lacune în modul de aplicare în practică a legii.

Necesitatea unor garanții procedurale este și mai evidentă atunci când există un dezacord între o femeie însărcinată și medici sau între medici, dacă premisele pentru un avort legal sunt sau nu îndeplinite într-un anumit caz dat. În această situație, prevederile legale trebuie să definească în mod clar situația femeilor gravide față de prevederile legii, și pentru a reduce efectul de descurajare, pentru femei, al interdicției legale a avortului, și riscul medicilor de a suporta răspunderea penală. Odată ce legiuitorul a decis să permită avortul, acesta nu ar trebui să elaboreze un cadru legal care să limiteze, în realitate, posibilitatea de a obține o astfel de intervenție, ci să stabilească o procedură prin care o femeie gravidă să aibă posibilitatea de a-și prezenta argumentele înaintea unui organ independent și competent care să pună în scris motivele deciziei sale. Aceste decizii ar trebui să fie făcute într-un timp util pentru a preveni sau a limita pagubele ce ar putea afecta starea de sănătate a femeii. Un control *a posteriori* al situației nu poate îndeplini un astfel de rol. Lipsa de proceduri de prevenire în dreptul intern poate fi considerată drept o încălcare a obligațiilor pozitive care revin statului. Reclamanta suferea, la momentul faptelor, de o miopie foarte puternică și se temea ca sarcina și nașterea să nu conducă la o deteriorare suplimentară a vederii sale. În lumina istoriei sale medicale și consilierii primite, temerile reclamantei nu puteau fi considerate ca iraționale.

În timp ce legislația relevantă prevede o procedură relativ simplă și rapidă de a lua decizii în ceea ce privește avortul terapeutic, aceasta nu prevede niciun cadru procedural pentru a aborda și rezolva cazurile de dezacord între o femeie gravidă și medici, sau între medicii înșiși. În timp ce legea permite unui medic de a solicita o a doua opinie de la un coleg, nu creează nici o garanție procedurală care să permită unui pacient de a obține un astfel de aviz, sau de a contesta, în caz de dezacord. Nu tratează, în mod specific, nici situația unei femei gravide care dorește un avort legal. Prin urmare, nu s-a demonstrat că legislația poloneză, așa cum se aplică în acest caz, conține mecanisme eficiente pentru a stabili dacă condițiile pentru a beneficia de un avort legal au fost sau nu îndeplinite în cazul reclamantei. Aceasta s-a găsit, astfel, într-o incertitudine prelungită și plină de temeri, atunci când se gândea la consecințele negative ce-i puteau afecta în mod negativ sănătatea. Dispozițiile privind responsabilitatea delictuală nu-i permiteau reclamantei să își valorifice dreptul său la respectarea vieții private, deoarece ele nu ofereau decât posibilitatea de a obține despăgubiri. O procedură penală sau disciplinară nu ar fi împiedicat înrăutățirea sănătății reclamantei. Numai niște simple măsuri retroactive nu sunt suficiente pentru a proteja în mod adecvat integritatea fizică a persoanelor în situație vulnerabilă, precum reclamanta. Având în vedere circumstanțele cauzei luate ca un întreg, statul polonez nu a respectat obligația pozitivă care îi revine în a

proteja dreptul reclamantei la respectarea vieții sale private.

Concluzie: violarea articolului 8 (șase voturi contra unu).

Articolul 41: 25 000 EUR pentru daune morale.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Redactat de Grefă, acest rezumat nu obligă Curtea.

Click aici pentru a accesa [Notele de informare privind jurisprudența](#)

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.